

Ministerie van VWS
t.a.v. minister H.M. de Jonge
Postbus 20350
2500 EJ 'S-GRAVENHAGE

Datum
7 november 2017
Ons kenmerk
TGW/U201700859
Telefoon
(070) 373 8785
Bijlage(n)
2

Onderwerp
extra middelen Centra Seksueel Geweld

Geachte heer De Jonge,

In uw brief van 8 februari 2016, kenmerk 912035-146973-DMO, verzoekt u om een voortgangsrapportage over de vorming van een landelijk dekkende infrastructuur van Centra voor Seksueel geweld. In de aanloop naar een landelijk dekkende infrastructuur voor multidisciplinaire aanpak van kindermishandeling, huiselijk geweld en seksueel geweld heeft u via de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang overbruggingsmiddelen beschikbaar gesteld voor een landelijk dekkend netwerk CSG's en gevraagd het aanbod te integreren in het gemeentelijk zorg- en ondersteuningsaanbod. U heeft aangegeven deze voortgangsrapportage graag in 2016 en 2017 te willen ontvangen. In november 2016 heeft u van ons een eerste voortgangsrapportage ontvangen, kenmerk ECSD/U201601462 en deze voortgangsrapportage is het vervolg daarop.

Specifiek wenst u geïnformeerd te worden over:

- de wijze waarop de 16 gemeenten met de inzet van de tijdelijk beschikbare middelen een landelijk dekkend netwerk van CSG's realiseren.
- De wijze waarop de kwaliteitseisen van de CSG's, inclusief de laagdrempelige toegang, binnen de bredere multidisciplinaire aanpak huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld, worden geborgd.
- Inzicht in de werking van de CSG's door inzicht in het aantal opgevangen slachtoffers en het aantal aangiften dat via de CSG's bij de politie terecht komt.

Voorafgaand aan het beantwoorden van uw vragen:

In vervolg op onze eerdere rapportage laten wij u weten dat de afgelopen periode voortgegaan is met de uitbreiding van het aantal CSG's, zodat er nu 15 van de in totaal 16 CSG's in werking zijn.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

vng.nl

Op inhoudelijk vlak werkt iedereen nu met de kwaliteitseisen en op organisatorisch vlak verloopt de landelijke coördinatie goed. De zogenoemde “CSG-kartrekkers” spelen daarin een belangrijke rol.

Structurele financiering exploitatie CSG's

In het bestuurlijk overleg van 29 mei 2017 hebben de gemeenten/VNG de gemaakte afspraak over de financiering en borging van de CSG's bevestigd. Gemeenten zullen vanaf 1-1-2018 de CSG's financieren en borgen binnen het gemeentelijk zorg- en ondersteuningsaanbod en zijn bezig daarover regionale afspraken te maken. Daarmee is de regionale borging en financiering van het CSG geregeld.

Landelijke functies

De focus en het behoud van het landelijk kwaliteitskader kan niet zonder een vorm van regie of monitoring. De kosten voor de landelijke functies van het CSG zoals landelijke coördinatie, de landelijke website, PR, landelijke training en het landelijke telefoonnummer, worden tot nu toe door Fonds Slachtofferhulp bekostigd. Voorgaande jaren betroffen de kosten ongeveer € 152.000. Vanaf 2018 is de financiering hiervan echter nog niet geregeld. Hiervoor zal een oplossing moeten worden gezocht.

MDA++ aanpak

Het CSG maakt onderdeel uit van de bredere MDA++-aanpak. Gemeenten hebben in dit bestuurlijk overleg aangegeven wat betreft de MDA++ een voorbereidingstijd nodig te hebben tot eind 2018. Om duidelijk te krijgen wat nodig is om MDA++ te kunnen invoeren en te borgen, wordt er in dit najaar in opdracht van VWS en VNG een verdiepend praktijkonderzoek uitgevoerd onder gemeenten.

De VNG heeft eerder haar zorg uitgesproken over de financiering van de MDA++-aanpak. Tot op heden is nog niet voldaan aan de voorwaarden van financiering die gemeenten benoemd hebben bij de besluitvorming over MDA++ eind 2015, nl een oplossing te creëren voor het vraagstuk van de medische inzet bij het geven van adviezen en in de pré-DOT/DBC-fase. De centrumgemeenten hebben aangegeven dat wanneer een bevredigende oplossing uitblijft, zij hun voortrekkersrol bij het realiseren van MDA++ heroverwegen.

Het is daarom nodig dat Rijk en gemeenten in overleg blijven omtrent de genoemde knelpunten.

De antwoorden op uw vragen:

1. De wijze waarop de 16 gemeenten met de inzet van de tijdelijk beschikbare middelen een landelijk dekkend netwerk van 16 CSG's realiseren

De 16 gemeenten die het initiatief hebben genomen bij de vorming van de CSG's en een regio vertegenwoordigen, werken nauw samen met de zogenoemde kartrekkers vanuit de CSG's, verenigd in een landelijk netwerk.

In 2015 waren 8 CSG's operationeel, in 2016 waren dat er 13, op 1 oktober 2017 waren 15 van de in totaal 16 CSG's operationeel. Het laatste CSG in West-Brabant is voornemens in december 2017 te starten.

Utrecht	01-01-2012
Nijmegen*	01-10-2012 (*Centrum Seksueel en Familiaal Geweld)
Limburg	01-10-2013
Twente	01-03-2015

Rotterdam	01-09-2015
Friesland	22-09-2015
Groningen	01-10-2015
Drenthe	01-10-2015
Zuid-Holland	18-01-2016
Amsterdam-Amstelland	01-01-2016
Noord-Holland	01-02-2016
Flevoland	21-03-2016
Zwolle	26-09-2016
Zeeland	01-02-2017
Brabant-Oost	03-04-2017
Brabant-West	01-12-2017 (gepland)

2. De wijze waarop de kwaliteitseisen van de CSG's, inclusief de laagdrempelige toegang, binnen de bredere multidisciplinaire aanpak huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld, worden geborgd.

De landelijke stuurgroep CSG biedt ondersteuning en advisering aan de landelijk coördinator bij strategische vraagstukken, in het bijzonder bij het nemen van beslissingen die moeten bijdragen aan het toewerken naar een structurele plaats en financiering voor de Centrum Seksueel Geweld werkwijze. In 2016 bestond de stuurgroep uit vertegenwoordigers van belanghebbende organisaties, zoals bijvoorbeeld kinder- en jeugdpsychologie, forensische geneeskunde, politie en justitie. De stuurgroep komt vier keer per jaar samen. De stuurgroep richt zich vooral op continuïteit en in het bijzonder op de bewaking van het kwaliteitskader en de borging van de uniforme werkwijze in het Centrum Seksueel Geweld. Daartoe zijn kwaliteitscriteria en protocollen opgesteld en is er een landelijke website met informatie. Ook is er een landelijk telefoonnummer waarbij een slachtoffer altijd direct een CSG aan de lijn krijgt. Het CSG moet voor acute slachtoffers van seksueel geweld een herkenbare toegang tot zorg en onderzoek zijn en blijven. Die focus en het behoud van het landelijk kwaliteitskader kan niet zonder een vorm van regie of monitoring door de stuurgroep.

Standpunten van de stuurgroep worden door de landelijk coördinator gezamenlijk besproken met de regionale coördinatoren van de 16 CSG's (zgn. kartrekkers) in het 4-jaarlijkse kartrekkeroverleg. De regionale coördinatoren blijven autonoom verantwoordelijk voor de uitvoering van het kwaliteitskader binnen het gemeentelijk zorg- en ondersteuningsaanbod. Zij werken bij voorkeur samen met een afgevaardigde van de gemeente, om zowel de inhoudelijke als de bestuurlijke verantwoordelijkheid te dekken.

Eind 2016 zijn alle (toentertijd) operationele centra op gestructureerde wijze door de stuurgroepleden bezocht. Doel van de werkbezoeken was om te kijken waar de werkwijze mogelijk verbeterd kon worden, om de uniformiteit in geboden zorg te waarborgen en van elkaar te leren. Uit de werkbezoeken zijn voor elke regio verbeterpunten gekomen, die met het betreffende CSG zijn gecommuniceerd. In 2018 worden de werkbezoeken herhaald.

De stuurgroep heeft in 2016 en 2017 overlegd over bovenstaande onderwerpen met de landelijke werkgroep Centrum Seksueel Geweld (een afvaardiging van de 16 betrokken gemeenten, welke door de VNG wordt ondersteund).

3. Inzicht in de werking van de CSG's door inzicht in het aantal opgevangen slachtoffers en het aantal aangiften dat via de CSG's bij de politie terecht komt.

Aantal slachtoffers

In de bijlage bij deze brief treft u een overzicht aan van beschikbare cijfers die u een indruk geven van de werking van de CSG's. In de eerste helft van 2016 zijn in de gezamenlijke CSG's 1000 nieuwe slachtoffers (acuut en niet-acuut) opgevangen. In de laatste helft van 2016 zijn er 1106 nieuwe slachtoffers opgevangen. In de eerste 6 maanden van dit jaar zijn dat er 1216. Er is dus een duidelijke stijging zichtbaar.

Van de acute slachtoffers is het nodige cijfermatige materiaal beschikbaar. Hieruit valt op te maken dat een significant deel van de slachtoffers minderjarig is en dat veel slachtoffers al eerder in hun leven seksueel misbruik hebben meegemaakt. Vanaf 2017 zijn de CSG's de verhouding tussen het aantal mannelijke en vrouwelijke slachtoffers in beeld gaan brengen. Het aantal jongens en mannen is gering maar vraagt zeker aandacht omdat uit onderzoek bekend is dat mannelijke slachtoffers nog meer risico lopen op psychopathologie dan vrouwelijke slachtoffers.

Aantal aangiften

U hebt concreet gevraagd naar het aantal aangiften dat via de CSG's bij de politie terechtkomt. Deze vraag is niet direct te beantwoorden. De politie kan in de aangiftecijfers niet terugzien wie van de aangevers via het CSG bij politie terecht is gekomen. Om toch enig idee te krijgen, is aan slachtoffers zelf gevraagd of ze aangifte hebben gedaan. Dat varieert van 12% tot 75%, er zijn grote verschillen te zien per CSG. Mogelijk geven de cijfers een vertekend beeld omdat slachtoffers soms melding en aangifte met elkaar verwarren.

Overigens is het overgrote deel van de slachtoffers (circa 80%) die behandeld worden daar via de politie terecht gekomen.

Tot slot

De CSG's voldoen duidelijk in een behoefte en het aantal slachtoffers dat hier gebruik van maakt neemt toe. Alle CSG's zijn nu operationeel – behalve Brabant-West die in december van start gaat - en werken volgens de landelijk opgestelde kwaliteitscriteria. Gemeenten hebben toegezegd de financiering van de exploitatie en borging van de CSG's binnen het zorgaanbod op zich te nemen.

Erop vertrouwend u met deze voortgangsrapportage volledig te hebben geïnformeerd,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens,
Algemeen Directeurg

AANTAL NIEUWE SLACHTOFFERS IN CENTRUM SEKSUEEL GEWELD PERIODE: JULI T/M DECEMBER 2016				
	Geopend vanaf	Acuut*	Niet-acuut	Totaal
Amsterdam Amstelland	01-01-2016	81	66	147
Friesland	22-09-2015	19	32	51
Twente	01-03-2015	12	19	31
Groningen	01-10-2015	31	13	44
Drenthe	01-10-2015	16	3	19
Zuid-Holland	18-01-2016	55	108	163
Limburg	01-10-2013	33	18	51
Utrecht	01-01-2012	57	128	185
Nijmegen**	01-10-2012	36	75	111
Noord-Holland	01-02-2016	32	49	81
Rotterdam***	01-09-2015	61	88	149
Flevoland	21-03-2016	18	30	48
Zwolle	26-09-2016	20	6	26
Totaal		471	635	1106

* acuut is gedefinieerd als ≤ 7 dagen

** Nijmegen heeft als enige een Centrum Seksueel en Familiaal Geweld

*** onderrapportage mbt slachtoffers jonger dan 16 jaar

**INFORMATIE OVER UITSLUITEND ACUTE SLACHTOFFERS IN CENTRUM SEKSUEEL GEWELD
PERIODE: JULI T/M DECEMBER 2016**

	# acute zaken ≤7 dagen	gemiddelde leeftijd (in jaren)	< 18 jaar	Eerder seksueel misbruik	Actueel huiselijk geweld	Acute medische zorg	Forensisch-medisch onderzoek	Aangifte gedaan volgens so	Casemanager betrokken
Amsterdam Amstelland	81	27.5	13.6%	20.3%		100%	46.9%		100%
Friesland	19	29.3	37.0%	26.0%	11%	100%	58.0%	79.0%	95.0%
Twente	12	24.0	50.0%	16.6%	0%	83.3%	41.6%	41.6%	100%
Groningen*	31	-	-	-	-	-	-	-	-
Drenthe	16	23.6	38.0%	15.0%	0%	85.0%	62.0%	54.0%	100%
Zuid-Holland	55	23.1	29.1%	27.3%	1.8%	78.2%	33.3%	56.4%	85.5%
Limburg	33	21.2	30.3%	6.0%	3.0%	97.0%	21.2%	21.2%	39.4%
Utrecht	50	22.4	33.0%	38.0%	2.0%	84.0%	30.0%	34.0%	90.0%
Nijmegen	36	23.3	25.0%	33.3%	30.6%	91.7%	66.7%	38.9%	88.9%
Noord-Holland	32	21.8	38.4%	15.6%	6.3%	65.6%	65.6%	50.0%	100%
Rotterdam**	61	23.9	29,3%	29,5%	14,8%	90,2%	68,9%	24,6%	95,1%
Flevoland	18	17.9	55.6%	23.1%	15.4%	73.3%	46.7%	46.2%	77.8%
Zwolle	20	24.0	65.0%	30.0%	5.0%	65.0%	70.0%	30.0%	100%

geen achtergrondinformatie beschikbaar agv incomplete data mbt minderjarigen

**onderrapportage mbt slachtoffers jonger dan 16 jaar

AANTAL NIEUWE SLACHTOFFERS IN CENTRUM SEKSUEEL GEWELD				
PERIODE: JANUARI T/M JUNI 2017				
	Geopend vanaf	Acuut*	Niet-acuut	Totaal
Amsterdam Amstelland	01-01-2016	68	73	141
Friesland	22-09-2015	20	25	45
Twente-Achterhoek	01-03-2015	33**	34	67
Groningen	01-10-2015	31	14	45
Drenthe	01-10-2015	5	6	11
Zuid-Holland	18-01-2016	60	79	139
Limburg	01-10-2013	14	8	22
Utrecht	01-01-2012	37	139***	176
Nijmegen****	01-10-2012	31	80	111
Noord-Holland	01-02-2016	27	68	95
Rotterdam	01-09-2015	79	76	155
Flevoland	21-03-2016	20	25	45
Zwolle	26-09-2016	27	25	52
Zeeland	01-02-2017	15	11	26
Brabant-Oost	03-04-2017	46	40	86
Totaal		513	703	1216

* acuut is gedefinieerd als ≤ 7 dagen

** bij 11 van de 33 slachtoffers was de zorg consultatief zonder face-to-face contact

*** hoog aantal niet-acute casuïstiek ivm inbedding van Landelijk Psychotraumacentrum UMCU in CSG Utrecht

**** Nijmegen heeft als enige een Centrum Seksueel en Familiaal Geweld; 2 van de 31 slachtoffers die zich bij dit centrum meldden hadden huiselijk geweld meegemaakt

**INFORMATIE OVER UITSLUITEND ACUTE SLACHTOFFERS IN CENTRUM SEKSUEEL GEWELD
PERIODE: JANUARI T/M JUNI 2017**

	acute zaken ≤7 dagen	meisjes/ vrouwen	< 18 jaar	eerder seksueel misbruik	acute medische zorg	forensisch medisch onderzoek	aangifte gedaan volgens so	casemanager betrokken
Amsterdam Amstelland *	68	94.1%	15.2%	20%	100%	41.2%	-	100%
Friesland	20	90%	45%	30%	85%	75%	30%	95%
Twente – achterhoek	22	86%	32%	32%	77%	55%	64%	91%
Groningen **	31	87%	51%	42%	100%	42%	50%	92%
Drenthe	5	100%	20%	50%	100%	75%	75%	100%
Zuid-Holland	60	95%	40%	23.3%	73.3%	36.7%	45%	96.7%
Limburg	14	93%	57%	7%	78%	86%	36%	50%
Utrecht	37	94.5%	27.8%	35.1%	64.9%	32.4%	37.8%	97.3%
Nijmegen	29	96.3%	25.9%	22.2%	85.2%	44%	59.3%	88.9%
Noord-Holland	27	89%	26%	7.5%	78%	70%	22%	85%
Rotterdam	79	94%	36%	29%	84%	61%	27%	88%
Flevoland	20	90%	55%	28.6%	64.3%	14.3%	35.7%	70%
Zwolle	27	93%	44%	48%	66%	56%	41%	100%
Zeeland	15	88%	25%	20.8%	23%	3.8%	19.2%	42.3%
Brabant-Oost	46	71%	34%	3%	37%	33%	12%	59%

* % aangifte is pas in maart 2017 opgenomen in het registratiesysteem, derhalve niet ingevuld

** percentages gebaseerd op meerderjarige slachtoffers